

# INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI



13. maj 2024

UXA2024/89

**Aalisarnej pillugu EU-mut isumaqatigiissutip sivitsorneqannginnissaa aammalu EU-mi , OCTA-mut ilaasortaajunnaarnermi pitsaaqutissat ajoqutissallu pillugit ,oqallittoqarnissaanik siunnersuut**

(Inatsisartunut ilaasorta, Pele Broberg, Naleraq)

## **Oqaaeqaat:**

Inuit Ataqatigiit isumaqarput nunatut suleqateqarsinnaassagut, ullumi aamma siunissami.

Inuit Ataqatigiit pigisatta nunatsinnit atorluarneqarlunik ineriartuutaanissaat pingaartipparput, aamma aalisarnermi.

1985-imi EU-mik isumaqatigiissuteqarsimanerput taamani aalisarnikkut pissutsinik aallaaveqarpoq. Pissutsillu maanna allanngorsimalersut pissutissaqartippaatigut nutaaliornerunissamut.

Oqallissaaruteqartut paasisinnaavagut niuernikkut EU-mut isumaqatigiissusiorusummata, eqqarsaatit tamakkaa mattunnagit periarfissanik eqqartuisinnaasariaqarpugut. Pingaarnerpaasuassarlu nunatta iluaqutissaanik nassaarsinnaassuseqarnissarput.

Inuit Ataqatigiinni qineqqusaarutingaarput, imminut pilersornissarput tunngavigalugu nunatsinni aalisarnermi pisassiissutit nunaqqatitsinnut periarfissaqartunut tunniunneqartarnissaaat tunngaviussasoq aammalu anguniassavarlugu aalisarnikkut tunngaveqartumik nunarsuup sinneranut aalisakkanik niuernitta aningaasarsuteqarnittalu nunanut allanut sanilliullugu pitsaanerpaajunissaa. Taamaammat tassunga ingerlassagutta suleqatigisagut tamaasa nalilersorinnaasariaqarpagut.

Nunanik suleqateqarnermi suleqatikkuminartuunissaaq tatsuiginartuunissarlu suliassaajuarput. Maannalu aningaasanut inatsit naapertorlugu toqqaannaq nunatsinnut EU aningaasaliissuteqartarpoq, taamaammat oqarsinnaavugut danskit aningaasaliisussaataareersut saniatigut EU aningaasaliisartut annersaasa tulleraat. Aalisarnej pillugu isumaqatigiissut aammalu peqatigiinnissamik isumaqatigiissut/Kalaallit

Nunaat pillugu isumaqatigiissut aqutugalugit Nunatta Karsia ukioq 2022.mi 392 mio. kr. missaanik pissarsisarpoq, aalisarnej pillugu isumaqatigiissut aqutugalugu 169 mio. kr.-it, suleqatigiinnissamullu isumaqatigiissut aqutugalugu 223 mio. kr.-it. Aningaasat taakkaa nammineq aalisarnitsigut nunatta karsianut tutsissinnaalluarutsigit suleqatigiinnissamut allaanerusumut ikaarsaarsinnaanerput periarfissaavoq. Pisariaqarporli qulakkeernissaat aningaasat, aningaasaqarnerput eqqarsaatigalugu aningaasajaraanngitsut qanoq taarteqartissinnaaneri qulakkeersimassallugu.

Inissaminiissavorlu siunersuuteqartut matuminnga aperissallugit aningaasat taartissaat qulakkeerniarlugit takorluugaqarnermut, taamaasilluta oqaloqatigiikkut isummanik nutaanik peqartoqarsinnaanera paasinarsissammat.

Naggataagut oqaatigissallugu pingaaruteqarpoq EU-mik suleqateqarnerput EU-llu nunatsinnut soqutiginninnermigut maani aallartitaqarfeqalernera suleqatigeeriaatsimik nutaaliornissamut aqqaasinnaasutut isigigatsigu. EU nuna suleqatigisarput, siunissami suleqatiginissaa pingaaruteqarpoq, ass. Ilinniartitaanikkut, mingutitsinngitsumik ineriartornermut allatigullu EU-miut ilisimasarpassuaqarmata. Taamaammallu aalisarnerup saniatigut suleqatiginissaat Inuit Ataqatigiinnit takorloorsinnaavarput.

Qujanaq.